

Nro. 47.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Betsben Juniusnak 12-dik napján 1795.
esztendőben.*

Austriai Belgyiom.

Gyakorta olvastuk a' közönséges újság levelek-
ben, hogy az Austriai Belgyiomnak tartomá-
nyai ottan ottan sürgették a' Fr. republikával va-
ló öfzve kaptoltatásokat. A' ki a' dolognak va-
lóságát jól tudja, nem tsudálkozik e' dolgon, mi-
vel minden tartománynak, mostani előjárói 14
személyekből állanak, kiknek két harmad része Fran-
tzia, és tsak egy harmad része Belga, és így nem
a' valóságos Belgák, hanem a' született Frantziák
sürgették Belgyiomnak Fr. republikával való öfz-
ve kaptoltatását. És bátor tsupán Belgákból ál-
lanának is a' tartománybéli kormány lizekek, még
is mindazáltal igazán lehet mondani, hogy soha
sa bizta a' nép e' dolgot reájok, és a' Frantzia

respublikával való öfzve kaptcsoltatások nem örömmek, hanem szomorúságnak, és gyáfnak napja lenne Belgiomban.

A' múlt hólnapnak 14-ikén egy kadet tsulfzott ki kurta hajjal és kereskedő öltözetben a' *Luxemburgi* erősségből, a' ki *Mülheimban* lett érkezésekor azt beszélllette, hogy az említett erősségnek *Junius* végéig mind elesége, mind munitióje elegendő vagyon; hogy a' hadi tisztek még most is minden nap friss hússal, a' köz emberek pedig alzált hússal, hüvelykes veteménnyel, és téfzta eledellel éllyenek, és hogy bámúlásra méltó álhatatossággal visellyék az ostromlásnak szokott nyomorúságait.

Az *Antverpiai* levelek beszéllik, hogy soha se vólt nagyobb készület az Angliai kikötő helyekben mint most, és noha eleinten mindenek úgy gondolkoztak, hogy a' Belga kikötő helyek ellen fogják erejeket fordítani: mindazáltal már most többen vagynak olly hiedelemben, hogy ez az hadi készület egyedül a' Britanniai tengerre fekvő határoknak védelmezését tárgyazza.

Batáviai Respublika.

Igy nevezték magokat a' hét szövetséges Belga tartományok, minekutánna a' Fr. nemzettel való álliántziában egészlen szabad; 's mástól épen nem függő státusoknak lenni meg ismértettek, és a' 200 élfzendőnél tovább fenn állott Helytartói fejedelemség köztök el töröltetett vólna. Ez a' szoros álliántzia vigyázóvá tette Nagy Britanniát és az Orosz Birodalmat mellyre nézve mindkettő szoros álliántziára lépett egymással, mind a' kétő azon iparkodik, hogy Hollandiának előbbi constitutióját fenn tarthassa, és az Orániai hertzegi házat, melly tulajdon vér tsepjeinek hullásával szerzette a' nevezett respublikának első szabadságát, visszfa tehesse ősi örökségeibe, és méltóságába. Erről a' Brittusok és Oroszok közt szer-

zett szoros álliantziáról eleinte sokan kezdettek kételkedni; hanem már most mind a' környülálások, mind a' Batáviai respublikának *Bétsben* mulató követtye által meg erősítetett, mellyben arra kötelezte magát a' *Pétersburgi* udvar, hogy nemtsak a' jelenvaló háborúban, hanem a' következő történetekben is 12 linea hajókkal, és 6 fregatákkal kívánna Angliát segíteni.

A' múlt hólnapnak 21-ikén tartatott gyűlésben arról tanáskoztak a' Hollandiai nemzeti képviselők, nem volna e' szükség a' Fr. nemzettel szerzett álliantziának meg hálálása véget egy közönséges innepi napot rendelni? *Haán* polgár nemtsak jóvá nem hagyta, hanem ennekfelette szükségtelennek lenni tartotta ezt a' projectumot, azt adván okúl, hogy ezt az innepet valósággal nem szivből, hanem szinmutatásból innepelnék az *Orániai* háznak titkos baráttyai; következésképen lelkek ismeretének meg győzedése ellen mivelnék azt. Sokkal jobbnak lenni állította, hogyha egy közönséges oráció tartatna a' Hollandiai Karoknak gyűlésében.

A' *Vlisingai* kikötő helyre nézve következő rendelkezéseket tettek a' Frantzia, és Batáviai nemzeteknek képviselői, 1.) Mind a' két nemzetnek egyenlő jussa legyen a' *Vlisingi* kikötő helyhez, hajót készítő házakhoz 's a' t. 2.) Mind a' két nemzet különös fegyveres házat és hajó építéshez való materiálékat tartson magának. 3.) Mától fogva le mond a' Batáviai respublika a' *Vlissingában* lévő napnyugoti Indiai kereskedő házhoz, és az ahoz tartozó környékhez való magános jussairól. 4.) A' magazinumokhoz, házakhoz, és helyekhez szükséges dolognak vásároltatására egyik nemzet úgy köteleztessék mint a' másik. 5.) Mind a' két nemzet egyenlő módon adjon költséget a' nevezett kikötő helynek, hajó építő házaknak 's a' t. újításokra; úgy mindazáltal, hogy a' kormányozás mindenkor a' Batáviai respublikáé legyen. 6.) Egyik nemzetnek

sem lészen szabad a' *Vlisingai* kikötő helyben admirálisi avagy vigyázó hajókat tartani. 7.) Az ezen rendelkezések miatt támadható per-t két Frantzia, és két Hollandus köz bírák intézzék el. 8.) Mihelyt ratificáltatni fog a' két nemzet közt kötött alliantzia, legottan ezen rendelkezések is gyakorlásba vétetődjenek.

Egy *Bicker Lambert* nevű polgár egy különös irást nyújtott bé a' Hollandiai nemzeti képviselőknek, mellyben sok okokkal meg mutatta, melly hasznos, és szükséges legyen egy egesszre ügyelő commissiónak fel állítása. Meg is határozták a' nemzeti képviselők. Az *Ober-Ysseli* tartománynak képviselői azt hántorgatták *Daventridban*, hogy az előbbi kórmányfzéknek tagjai, a' kik tudnillik 1787-ik elztendőtől fogva a' jelenvaló revolutiónak kezdetéig mindent szabad tettésék szerént miveltek, fizessék meg a' respublikának okozott kárt, és a' Frantziáknak adatott költséget.

Mayerinck Prussus Oberster, a' ki leg közelebb Hágába küldetett, a' Fr. és Batáviai respublikák közt való alliatziának végbe menetele után Baselbe ment. — A' principisták reménységének utolsó szikrája is egészlen semmivé tétetett a' Rénus alsó részén állott Pussus seregeknek nazájokba lett vizsgálás által.

Olafz Ország.

Nizzában 30 batallion, és három lovas regiment Frantziásag ment bé, és a' mint az *Olafz Orizági* levelek beszélik, olly rendelkezések tétettek *Szabaudiában*, *Tulonban*, és *Provinciában*, hogy 60 ezer főre szaporitassék a' *Szabaudiában* levő Frantzia armádia.

A' *Génuaiak* nagy szorongattatások közt vagnak az *Austriai* armádiának hozzájuk való közelgetése miatt, a' honnan ki költözvén a' Frantzi-

ák nemtsak meg nem hálálták a' téli kvártélyt, és jó tartást, hanem e' mellett úti költséget is kértek, vagy inkább erőszakosan vettek magoknak. Minap 3. *Szardiniai* compániára ütöttek a' Frantziák éjjél tájban, és az álomban el merült *Szardusokat* rész szerént öszve vagdalták, rész szerént pedig el fogták. Két Nápolyi lovas regementek parantsoltattak *Valenza alá* marsirozni, mellyek valósággal útban is vagynak. — A' *Hessen-Filips-táli* hertzeget és Obristlajdinantot Obersterségre emelte a' király a' *Sziciliai* vasas regementnél. — *Nizza* várasában ismét 30 Jakobinusok fogattattak el, és mély vasakba verettetvén mind ezek, mind a' *Tulonban* és *Szabaudiában* el fogattattak, Párisba küldetnek. A' minémü nagy tekintetben voltak ennekelötte ezek a' vérszopó emberek a' Jakobinusok, épen olly nagy útalatban, és gyűlölségben vagynak most, úgyhogy nem sokára egész Fr. Országból ki fognak irtatni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Frantzia Ország.

Az utolsó Párisi szomorú játékot követett napon, úgymint *Májusnak* 21-ikén tartatott gyűlésben azt javasolta *Chenier*, hogy jó volna egy hirdetményt közönségesse tételni, 's az által a' Párisi népet le tsendesíteni. Fel tételét mint nemtsak hafznos, hanem szükséges dolgot is decretálták a' nemzetnek képviselői. Ennek a' hirdetménynek rövid értelme e' vala: Polgárok el tsábitának és meg tsalnak titeket azok a' gonosz szivű emberek, a' kik azt híresztetik, hogy a' nemzeti gyűlés hívatta a' zenebonáskodó afzszonyokat a' gyűlés gátorja cleibe. Az egész vérontás abból állott, hogy *Ferrand* Generálisnak mint nemzeti képviselőnek feje el vágatott. (ez a' *Ferrand* Generális az, a' ki a' *Valenziennesi* várban kormányozó volt, és azon erősségnek *Coburg* hertzeg által lett el vételének alkalmasosságával, kавalleri parolájára fogadta, hogy az egész háború alatt fegyverével szolgálni nem fog, és még

is meg törte ígérését, és szolgált). A' nemzeti gyűlés kész a' hazának védelmezése véget a' legveszedelmesebb őrr helyein is meg állani, minden bizodalját a' jó polgároknak buzgóságokba, és a' szabadság 's egyenlőség eránt vonzó szeretetekbe helyezteteti. Hijában igyekeznek a' zenebonáskodók a' gyilkosságnak, és prédálásnak fel állításán, a' nemzeti Gyűlés mozdúlhatatlan lévén a' maga őrrálló helyén, erős a' maga és a' ti bátorságtokon, erős az igazságnak, és az emberiségnek szeretete által, mellyeknek ügyét folytatya, a' haramják és gyilkosok ellen, öfzve fogja őket tapodni és meg büntetni. Semmit nem kételkedhetek a' Conventnek diadalmán, ti egyesesen a' republikának, és familiáitoknak bődöségáért hadakoztok, szabadságtokat és örökégeiteket védelmezitek. Azok a' pártosok, a' kik a' közönség házában tusakodnak egy más közt, minden törvény őltalmán kívül valóknak lenni rendeltettek, 's akár kinek is szabad őket meg ölni. — Nosza keressük fel őket rejtek helyeikben, hogy ő nékiek is hasonló végek legyen a' *Roberspiere* tzimborás társaival. Minden zenebonát indítóknak el kell veszni, hadat kell a' vérszopók ellen indítani. *Éllyen a' republika! éllyenek a' törvénynek, és az igazságnak barátjai!* mivel tsak ezeket lehet igaz Frantziáknak, és republikánusoknak nevezni.

Meg tartásra méltó dolog, hogy midőn a' zenebonáskodók a' Convent gyűlés házába bérohantak, és kenyeret 's az 1793-iki constitutiót kívánták vólna, azt tudakozta tőlök az előülő: esmérítéké az 1793-iki constitutiót? gondollyátok e', hogy az mindenféle eleségnek tárházá legyen? gondollyátok é, hogy abban elegendő búzát, gabonát, és molnárokat fogtok találni? olvastátok e' ezt a' constitutiót? mellyre a' zenebonáskodók azt felelték: mi nem olvastuk, mivel olvasni sem tudunk. Hát miért kívánhattok, mond az előülő, olly dolgot, melly életeteknek veszedelmére tzeloz?

amazok így feleltek: úgy mondgyák, hogy az 1793-iki constitutió szerént két vagy három *Sous-nál* nem kell fellyebb a' kenyérnek fontyát fizetni. Felele az előülő: Épen annyi emlékezet van azon esztendei constitutióban a' kenyérről, mint az akkoránról. Úgy de nekünk azt mondottak, felelének a' pártosok? Azok a' gonosz emberek, mondá továbbá az előülő, ezek, a' kik ilyen eszközök által akarnak titeket el vesztetni, Páris városát éhségre jutatni, és meg akadályoztatni, hogy egy fő saláta se jöjjék bé a' városba (A' Fr. nemzetnél egy Európai nemzet sem szereti jobban az olajos salátát, úgyhogy ebédnek, 's vatsorának se tartya, ha tsak salátát nem ehetik); mivel melylyik parafzt mérészel Párisba eleséget bé hozni, ha láttya, hogy a' lakosok egymást gyilkolni fogják; ha ti vólnátok ök, bé jönnétek é ide? Nem, felelének a' pártosok. Ti magatok láttyátok tehát, hogy a' gonosz emberek eszközökké akarnak titeket tenni gonosz fel tételeknek végbe vitelére, és ismét a' régi tyrannismust akarják köztektek fel állítani; nyissátok fel jobban szemeiteket, és térjete meg tévelygéseitekből 's a' t.

Ferrand Generálisnak gyilkosa *Quenel*nek nevezetik, a' ki ennekelötte királyi gárdista vólt, meg fogattatván mingyárt guillotinra küldetett a' birák által, de a' Sz. *Antal* nevü külső városból nagy sokaság mevéen a' vesztő helyre, ki vette ötet a' hóhér kezéből, 's triumfussal vezette az úttzákon fel 's alá. Ahozképest fzámos katonaságot parantsolt a' Convent a' városba bé menni, e' mellett 20 ezer polgár kötött fegyvert mellette. Nyóltz ezer ember küldetvén a' nevezett külső város ellen, körül kerítették azt, 's ágyúikat el vették; egyszersmind azt végzette a' Convent, hogy azon külső város mind *Ferrand*nak gyilkosát, mind hat ágyúit adgya ki, másként rebellisnek fog tartatni, a' városnak több osztályai elle-ne küldetni, és egy harapás kenyér sem fog annak lakosainak adatni; végtére, hogy mihelyt

öt afszony együtt beszélget az utzákon, mindigárt fogatassanak meg.

A' Májusnak 13-ikán tartatott gyűlésben deputációt küldöttek a' nevezett külső városnak lakosai, de nem bocsátatott a' Convent eleibe. *Bourdon de l' Oise* azt mondotta, hogy tizt társainak vére meg nem engedi a' velek való egygyeségei mind addig, mig térdet fejet nem hajtanak a' törvény előtt. — *Clausel* az el szökött deputátusokat, úgymint *Thuriotot*, *Cambont*, és másokat mondotta ezen zenebona indító okainak lenni, egyszersmind azt kívánta, hogy méltó őket azon külső városban fel keresni, a' hadi commissiónak által adni, és főbe lövetni. A' Convent is jóvá hagyta e' tanátsot. A' Közjóra ügyelő Commissió értésére adván a' Conventnek, hogy egy 8 vagy 10 emberből álló banda a' nationális gardisták közt a' gyűlés palotájába akar bé menni, és mind az előülöt, mind más tagokat meg ölni, 's végtére magokat is főbe lövöldözni: most már minden Convent tagjai szablyakkal jelennek meg a' gyűlésben.

A' zenebonának indítói közül negyvenen fogatattak el, és egynéhányan ki is végeztettek e' világból; sok gyanús polgárok meg foztattak fegyvereiktől, és fogságba küldettek. A' Párisi ifjúság közül egy batallion állott öszve, a' közönséges tsendességnek és bátorságnak fenn tartása végett. A' *Thuilliéri* kertben egy 3 ezer lovasságból álló tábor állitatott fel, a' *Sablousi* térségen is hasonló tábor gyüllt öszve. Értésekre esvén a' *Rouent* polgároknak a' Conventnek veszedelembé való forgása, 24 ezeren fogtak közülök fegyvert, *Caenlen* si 15 ezeren, és már marsba vóltak; hanem *Kurir* küldetvén eleikbe olly jelentéssel, hogy már minden zenebonának vége legyen, visszta tértek. —

Májusnak 22-ikén estéli 9 órakor adta ki a' Sz. Antal külső várasa *Ferrand* Generál gyilkosát a' fegyveres polgárságnak, a' ki is egy ma.

gos háznak harmadik szakaszából az úttzára vetette magát, minekutánna egynéhány sebeket ejtett volna a' maga torkán, de így sem vezhetett el, hanem keze's lába ki törve vitetett a' *Conciergerie* nevű tömlőtzebe, 's a' következett napon guillotinirozott. *Juniusnak* 2-ikán meg inneplette a' *Convent Ferrand* Generálisnak szomorú emlékezetét, mellyre az ott lévő Európai követek is invitáltattak; *Louvet* tartotta a' halotti orátiót. *Májusnak* 26-ikán 18 zenebonás nemzeti gárdisták íteltettek a' hadi Commissió által halálra, és még a' nap ki végeztettek az életből.

Nemtsak Párisban, hanem Tulonban is veszedelmes zenebona vólt. *Májusnak* 20-ik napján, mellyben *Brünel* nemzeti képviselő meg is folytattott életétől. A' flottát, melly a' ki repülhetésre való jó szélre várakozott, el akarták a' pártosok foglalni, és az Anglusoknak által adni. Minden fegyverek 2 pistolyból és egy kardból állott, és fehér papirost függesztettek süvegeikre, mellyen ez a' felül irás vólt: *Éllyen XVII. Lajos*. Mondatik, hogy *Charbonier* nemzeti biztos lett légyen első indítója ezen rebelliónak, és annyira vitte a' dolgot, hogy már most *Tulon* várasa is hatalmában vagyon, és egy átallyában meg akarja akadályoztatni a' flottának ki menetelét. A' rebelleseknek száma 8000 emberre tétetik, hanem a' katoná örizet nem tsatolta magát velek öszve. Mint-hogy veszedelembe forrog *Tulon* várasa és kikötő helye, mind a' *Marsiliában*, mind a' szomszéd környéken lévő katonaság oda parantsoltatott marározní. Értésére esvén a' *Conventnek* ez a' szomorú történet, mingyárt azt végzette, hogy idéztessen törvénybe *Charbonier*, és hogy *Laignelót*, *Ricord*, *Esküdier*, és *Panis* deputátusok a' hadi commissió eleibe vitetvén, mint rebellesek, és az utolsó Párisi zenebonának indítói méltóképen büntessenek meg.

Nagy Britannia.

A' múlt hólnapnak 18-ikán tartatott parla-

mentális gyűllésben azt javasolta *Macleod* Generalis, hogy egy különös commissiót kellene rendelni azon királyi parantsolatnak szoros meg vizsgálására, melly szerént ötödfél *Penczen* engedtetik meg a' hús vétel a' katonának, a' többi pedig a' nemzeti kassából parantsoltatik ki pótoltatni. *Constitutióknak* egy sarkalatos törvénye az, *ügymond Macleod* General, hogy a' király az *al-*so *Parlamentom* hire, és meg egyezése nélkül a' nemzet ravására sem pénzt senkinek ne adjon, sem új adót ne rendeljen. Az efféle lépések egy átallyában ellenkeznek *Országunk* fundamentomoz törvényeinek lelkével. Mindgyárt a' jelesvaló veszedelmes hadakozásnak kezdetében egy fillérrel öregbítetett a' katonának zsoldja, melly 100 ezer emberre számlálván hadi seregeinket, 376 ezer font sterlingre, 's a' több zsoldoknak szaporításával, egy millió font sterlingre megyen esztendőnként. — — Eleinte a' ministerek azzal mentették magokat, hogy az illetén esetekben gyakorta mind a' kenyeret mind a' zsoldot szaporította a' király, a' *Parlamentomnak* egyezése nélkül, és hogy a' katona zsoldjának utolsó öregbítése idő halasztást nem szenvedhetett 's a' t.

A' *Wallisi* hertzeg udvara tartására, és tetz adósságainak vizgálására ki neveztetett *Commissió* a' következett napon terjesztette e' tárgyat a' *Parlamentom* eleibe, 's azt javasolta, hogy a' *Corwallisi* Grófságból esztendőnként bé menni szokott jövedelmen kívül, melly egyre másra 13 ezer font sterlingre megyen, 125 ezer font sterling, a' *Wallisi* hertzeg a' szonynak pedig, férje halála után, esztendőnként 50 ezer font sterling adatassék. — *Taylor* úr azt kívánta, hogy szorosan vizgáltassanak meg a' *Wallisi* hertzegnek adósságai, mivel az ő elmékedése szerént, épen nem olly nagyok azok, a' mint némellyek szörnyítik, és hogy gyakorta meg tsalták őket az uzsorás zsidók. — *Joliffe* úr *Pith* miniszternek fel tételeit nemesi indúattal ellenkezőnek lenni mondotta, annyiban.

a' mennyiben fényes udvari tartást kívánt a' Wallisi hertzegnek engedtetni, de olly fel tétellel, hogy abból fizetessenek ki adósságai. Nem kell *úgymond*, nékiünk az ifjak eránt olly kemény moralistáknak lennünk, talán léfznek a' Parlamentomnak tagjai között is ollyanok, a' kik elég bajt szerzetek ifjúságokban szüleiknek, és nem egyfzer, hanem százszor is meg törték az adósság nem tsinálás eránt tett fogadásaikat. Sokkal nagyobb engedelmességgel kell egy hertzeg, mint egy magános ifjú eránt lenni, kinek szive tellyes a' felebaráti szeretettel, és könyörületességgel. Úgy kell nékiünk a' Wallisi hertzeggel bännünk mint tulajdon gyermekeinkel; ő a' publikumnak a' gyermeke, és mi kötelesek vagyunk bóldogságát elő mozdítani, melly nemes tetteinket jövendőben illendőképen fogja betsülni. Minekutánna ki egy ki másféleképen okoskodott volna e' tárgyról, végtére abban egyeztenek meg, hogy 100 ezer font sterling adatassék nékie elztendönknét, adósság i pedig a' *Cornwallisi* Grófságnak jövedelmeiből fizetessenek ki.

Lengyel Ország.

Néhány *Warsóviai* levelekből olvassuk, hogy Lengyel Ország jövendőbeli sorsának meg határozása véget congressust fognak ottan tartani az Európai uralkodó udvaroknak követtyeik, és hogy a' Római Császár részéről *Cache*, úr a' Pétersburgi udvar részéről *B. Asch*, a' Berlini udvar részéről pedig *Bucholtz* úr fognak oda menni; de egyfzersmind mind a' három hatalmasság bizonyos számú ármádiát fog Warsóvia környékére küldeni. — Egy átallyában meg hazutollyák a' Warsóviai levelek, hogy az Orosz udvar követet küldött volna *Basileába*. *Grodnában* olly nagy magánosságban él a' Király, hogy ritkán lehet ötet a' váron kívül látni. — *Czárторыsky* *Adám* Lengyel hertzeg Lythvániai örökségeibe mént, és a' mint hallatik, onnan Pétersburgba fog utazni, ho-

lott néhány hólnapoktól fogva két fia is *Adám* és *Constantin* mulatnak, attyok örökségelnek sequestráció alól való fel szabadítása véget.

Török Birodalom.

Telleyes erővel azon igyekeznek a' fényes Porta, hogy a' *Kórán* tilalmazó törvényei ellen is meg világosítsa a' maga birodalmainak lakosait, fészellyel üzze a' tudatlanságnak régtől fogva uralkodó fellegeit, és olly lábra állítsa a' tudományokat, és szép mesterségeket, a' minémű lábon állanak Európának leg pallérozottabb birodalmáiban. E' végre közönséges iskolákat állittat, hafinos tanítókat választat, és jutalmat rendelt azoknak az ifjaknak számokra, a' kik a' tudományoknak, a' szép mesterségeknek, és az Európai tudós nyelveknek, nevezetesen a' Frantziának, és Olasznak gyakorlásokban különös előmenetelt fognak mutatni. E' mellett a' hadi mesterségekre is egész figyelmetességgel vagyon, és olly plánta iskolákat készített, mellyekben a' Geographiára, Mathésisre, és Tactikára fog az ifjúság oktatni. Hadi seregeit szemben ötlöhetőképen szaporította, s egészlen Európai módra fegyverkezett, és tanította, szakállaikat le beretváltatta, és különös köntösekbé öltözteti. Ezek az újítások némely békételenséget okoztak a' régi bal vélekedésű muszulmanokban, kiváltképen a' Jantsárookban, kiknek minden tekintetek az által meg erőlténitetik, és ha szintén el nem törülteinek is egészlen seregeik, mindazáltal annyira meggyengítetnek, hogy ennekutánna leg kisebb bé folyások sem lehet a' közönséges dolgoknak kormányozásában; és épen erre tzelóznak a' Török Császárnak újításai. A' második szembe ötlö újítást tette az Európai uralkodó udvarokhoz küldendő követségekre nézve. Ennekelötte semmi közönséges ministerei nem vóltanak a' fényes Portának az uralkodó udvaroknál, hanem holmi Görög, Zsidó, Örmény, és más nemzetbéli titkos kémeket

tartott 's ezek által vigyáztatott a' közönséges dolgoknak folyamattýára. — Már most ö sem akar a' többi uralkodó udvaroknál alábbvaló lenni, hanem valamint ezek, úgy ö is ide első, amoda második rangú követeket küldeni, de egyszerűsmind a' *Daint* is el törteni, az az, azt a' fzo-kást, melly szerént sem ö semmit nem fizet a' Konstantzinápolyba lévő Európai követeknek, sem más fejedelmekhez küldetendő követtyeinek mások által fizettetni nem akar. Leg közelebb *Bétsbe*, *Pétersburgba*, *Berlinbe*, és *Madridba* rendelt ki követeket. *Berlinbe Osmán Effendi*, a' *Kapután Bassának* veje rendeltetett. Az ennekelőtte esztendővel Londonba küldetett követ állandóul ottan fog maradni.

Elegyes Tudósítások.

Nagyon meg szomorodtak a' *Dániai* kereskedők, hogy ismét 5 kereskedő hajóikat fogták el az Anglusok, és a' mint a' körülállások mutatytják, nem egy könnyen fogják azokat ki bocsátani, és ha ki bocsátják is, meg tartóztattják az azokon lévő portékáknak az árrát. — Azt a' parantsolatot vette *Brémában* az Angliai Cavalleria, hogy az Austriai ármádiával egyesítse magát. — A' Saxóniai Választó Fejedelem, és a' *Heszenkas-seli* Landgróf békességre léptek a' Frantzia republikával, melly dolog a' Párisi Conventben is ki hirdettetett. Hyberniában még most is sok helységek nyughatatlankodnak, és sokszor üstök-be kapván egymással sok emberek elvesztik életüket. — A' miolta a' Frantzia respublica meg békéllett a' Prussiai királlyal, azóltától fogva sok eleséggel, köntössel, és munitióval meg terhellett hajók mennek a' Rénuson Hollandiába, a' Fr. ármádiának proviántérozására. Éjjel nappal szüntelen foglalatoskodnak a' Frantziák *Luxenburg* körül, és mind addig meg sem akarnak szólni, valameddig igen szorossan öszve nem szorittják a' várat. Amerika 2 millió 277 ezer 600 dollárral

adós a' Frantzia republikának. *Stoflet* Generálisnak adjutánsa, *Berárd Candauz* Fr. Generál mellett adjutántoskodik.

Magyar Ország.

Halmiban Ugotsa Vármegyében 6-ta Maji 1795.
Az el múlt hólnapnak 25. 26. és 27-ik napjain, itt N. Ugotsa Vármegyében annyi gödény láttatott Tízta Újlaknál és Szirmánál, a' mennyire a' legvénebb emberek sem emlékezhetnek, mellynek okai a' tavaknak ki száradása által el fogyott élelmek, és az ottan meg szaporodott halaknak soksága lehetnek. Megjegyzésre méltó dolog, hogy T. Újlaknál egy halászt meg támadtak, a' halakat tsonakjából ki kapdosták, és magát is annyira el rettentették, hogy ijedtében tsonakjából ki ugrott, 's el futott.

Borsod Vármegyében 5-dik Junii 1795. Az éhség, és az életnek drágasága nálunk is olly nagy, hogy mindennap 20—30 kenyérkérő kiált ajtaink előtt; de nékem úgy tetszik, hogy ez a' drágaság nem annyira a' búza, mint inkább a' pénznek szükétől függ, olly kevés itt a' pénz. Ez az éhség még is, medice szólván, hafznossabb volt az emberekre nézve a' bövségnél, mivel a' miolta ezen N. Vármegyében practizálók, soha is olly kevés betegünk nem volt, 's majd semmi, vagy épen semmi epidemicus betegségek nem uralkodtak, mellyet bizonyos tekintetre nézve az éhségnek lehet tulajdonítani. A' scorbutus imitt amott mutogatta magát, de a' mellyet egyenesen az igen hideg időnek, és elmebeli aggodásból származott hypocondriaca affectiónak tulajdonítok. — Mivel egyben vala kötve cum febre lenta nervosa, és az antiscorbuticus szerek magokra nézve nem mindég hafználtak, többnyire lábba sürodással, és vizi betegséggel végeztettek az inyeknek kék dagadásai, és a' testi pustulák. — A' közönséges kegyelem költsönös buzával és-lisztel

segíti azokat, a' kik idővel visszafizethetik; de a' számtalan sok szegények csak a' jóltévek általalainak morsalékjaival, kenyér héjjal, 's labodából süített kenyérrel, mellyet én is kóstoltam, enyhitik éhezö gyomraikat.

Nyitrára, Lévára, Ipoly-Saágra, B. Gyarmatra, Lossonczra, Rimaszombatba, Rosnyóra, Kassára, Ungvárra, N. Kállóba, N. Károlyba, Debreczenbe, N. Váradra, Egerbe, Miskóltzra, Páparra, sé Wefzprimbe is meg küldöttem a' M. Almanak nyomtatványait, és ha el nem érkeztek volna is még mindenüve, de bizonyossan le fognak jutni. Nyitrán Tiszt. P. Kelle Leopold Professor úrnál vagynak le téve, innen vitessék el magok Almanakjait a' 3, 146, 185, 211, 320, 328, 338, 356, 519, és 525 numerusú coperták alatt járó Magy. Kurirnak Olvasói. Léván Lovas László könyvkötő úrtól vitessék el a' 88, 125, 128, 165, 305, 428, és 508, numerusú copertáknak urai. Ip. Saágon Posta Expeditor úrtól a' 38, 149, 219, 448, 464, 465, 493, 555, és 564 coperták' olvasói. Bal. Gyarmaton Popovits György Póstamester úrtól az 5, 334, és 537. Lossonczon Tiszt. Babarik Ferentz úrtól, a' 7, 8, 123, 223, 285, 304, 344, 415, 545, és 552. Rimaszombatban Tiszt. Szöke Ferentz Esperest úrtól a' 77, 85, 221, 224, 237, 256, 269, 333, 358, 455, és 577. Rosnyon Titt. Császár András úrtól a' 27, 41, 89, 90, 91, 99, 110, 167, 289, 299, 439, 487, 495, 580, és 582. Kassán Tiszt. Kováts Isván R. Prédikátor úrtól a' 20, 35, 46, 134, 141, 171, 206, 234, 267, 364, 378, 379, 440, 461, 488, és 518. Ungváron Titt. Fekete Imre Director úrtól a' 29, 43, 111, 240, 252, 257, 293, 303, 315, 319, 360, 413, 431, 498, 553, és 569. Nagy Kállóban Tiszt. Fazekas György Prédikátor úrtól a' 25, 80, 186, 361, és 369. Nagy Károlyban Tiszt. P. Hannulik Professor úrtól a' 23, 26, 53, 93, 117,

152, 200, 201, 210, 217, 264, 288, 348, 391, 420, 421, 474, 477, és 589. *Debretzenben Titt. Tykodi György Könyvkötő úrtól a' 21, 24, 47, 59, 70, 155, 229, 275, 292, 345, 390, 469, 485, 523, 530, és 591. N. Váradon Titt. Kettegi Zsigmond úrtól a' 31, 74, 78, 109, 120, 262, 322, 373, 396, 398, 522, és 560. Pápán Tiszt. Márton István Professor úrtól a' 139, 325, 346, 459, és 516. Wejzprimbén Titt. Fejér János úrtól a' 13, 69, 76, 94, 95, 96, 192, 242, 249, 337, 447, 460, és 501. Egerben Titt. Farkas János Püspöki építő Tiszt úrtól a' 4, 36, 81, 97, 108, 132, 151, 197, 202, 307, 389, 490, és 517. Miskóltzon Tiszt. Váradi Gerson Professor úrtól a' 22, 39, 51, 105, 283, 300, 340, 371, 399, 400, 401, 402, 437, 438, 492, 494, 520, 556, és 559 numerusú coperták alatt járó Magyar Kurirnak olvasói. — Ó Budán Kiss István könyvkötő úrtól vitesse el az 567 numerusúnak olvasója. Mind ide, mind a' több fel jegyzett helyekre számos nyomtatványokat küldöttem, melylyekből ha tettik, a' Magyar Kurir Olvasóin kívül, mások is szerezhetnek magoknak. Ezt a' M. Almanakot a' Polynésiának, az az, e' világ ötödik részének históriája teheti kedvessé és kápossá.*